

**एकात्मिक पाणलोट विकास कार्यक्रम
सन २००७-२००८ मधील निधी वितरीत
करणेबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन,
ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २००७/प्र.क्र.१०६/जल-७,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : ३ जानेवारी, २००८.**

वाचा :- १. शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग

क्र.अनुदान २००५/प्र.क्र.४४/जल-७, दि.१२ जुलै, २००५ व १८ ऑक्टोबर, २००५.

२. संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन पुणे यांचे पत्र

क्र.पाक्षेव्य/१२०७/अनुदान/१४७७/म.द-४, दि.५.७.२००७.

३. आयुक्त (कृषि) कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र

क्र.मृदस/मृद-४/रत्नागिरी/अनु./२८७४/०७, दि.१५ डिसेंबर, २००७.

प्रस्तावना :-

एकात्मिक पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरीता रत्नागिरी जिल्ह्यात सन २००५-२००६ मधील अनुशेषांतर्गत मृदसंधारणाच्या कामाकरीता रुपये १५.६८ कोटी इतका निधी मंजूर करण्यात आला होता. या निधीमधून रत्नागिरी जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यात जलसंधारणाची मोठ्या प्रमाणावर कामे हाती घेण्यात आली होती. यामध्ये "दगडी बांध, मार्तानाला बांध, सी.सी.टी. घळी बांध, शेत तळे, वळण बंधारा, लहान मार्ती बांध, मजगी" इत्यादी कामांचा समावेश होता. सन २००५-२००६ मध्ये अनुशेषांतर्गत हाती घेतलेली सर्व कामे पूर्ण करण्यासाठी मंजूर निधी व्यतिरिक्त रुपये २५६.१२ लाख एवढा खर्च झाला. मंजूर केलेली कामे पूर्ण करण्यासाठी मजुरीची रक्कम पूर्णपणे अदा करणे शक्य झाले नसल्याने मजुरीकरीता प्रामुख्याने रुपये २५६.१२ लक्ष इतकी रक्कम अदा करण्यासाठी अतिरिक्त निधी मंजूर करण्याची विनंती संदर्भाधीन दि. ५ जुलै, २००७ च्या पत्रान्वये संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन पुणे यांनी शासनास केली होती.

२. रत्नागिरी जिल्ह्यात सन २००५-२००६ मध्ये झालेल्या अधिकच्या खर्चातून घेतलेल्या कामांची तपासणी विभागीय कृषी सहसंचालक, ठाणे यांच्या मार्फत करण्यात आली. त्यांचे मार्फत सादर केलेल्या दि.१५.१०.२००७ च्या पत्रान्वये सादर केलेल्या चौकशी अहवालानुसार पूर्ण झालेली कामे विहित मापदंडानुसार करण्यात आली असून आर्थिक मापदंडानुसारच त्यावर खर्च झालेला आहे. मात्र या कामासाठी रुपये २५६.१२ लक्ष इतकी मजुरी व वाहतूक खर्च अद्याप देणे प्रलंबित आहे. ही मजुरीची रक्कम संबंधित मजुरांना अदा करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याकरीता सर्व स्तरावरून सातत्याने पाठपुरावा करण्यात येत आहे. यासंदर्भात संदर्भाधीन दि.१५ डिसेंबर, २००७ च्या पत्रानुसार आयुक्त (कृषि) यांनी सादर केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेवून रत्नागिरी जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यात झालेल्या कामाच्या प्रित्यर्थ मजुरीची रक्कम सन २००६ पासून प्रलंबित असल्याने ही रक्कम अदा करण्यासाठी अतिरिक्त निधी मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

रत्नागिरी जिल्ह्यात एकात्मिक पाणलोट विकास कामाकरीता अनुशेषांतर्गत रुपये १५.६८ कोटी इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आला होता. या निधीतून दगडी बांध, मार्तानाला बांध, सी.सी.टी. घळी बांध, शेत तळे, वळण बंधारा, लहान मार्ती बांध, मजगी इत्यादी कामे घेण्यात आली. या प्रित्यर्थ एकूण रुपये १८.२४ कोटी इतका खर्च झालेला आहे. याकरीता सन २००५-०६ साठी मंजूर केलेला रु.१५.६८ कोटी निधी खर्च झालेला आहे व पूर्ण झालेल्या कामा प्रित्यर्थ रुपये २५६.१२ लाख इतकी रक्कम प्रामुख्याने मजुरीप्रित्यर्थ अद्याप अदा केल्याची आहे. रुपये १८.२४ कोटी निधीतून हाती घेतलेली कामे विहित आर्थिक व भौतिक मापदंडानुसार पूर्ण करण्यात आलेली असल्याचे विभागीय कृषी सहसंचालक, कोकण विभाग यांनी केलेल्या चौकशी अहवालात आढळून आले आहे. हे लक्षात घेता मजूर अनुदाना व्यतिरिक्त झालेला अधिकचा खर्च हा प्रामुख्याने मजुरांची देयके अदा करण्यासाठी आवश्यक असल्याचे स्पष्ट झाल्याने व ही मजुरीची रक्कम सन २००५-२००६ पासून अदा करणे प्रलंबित असल्याने रत्नागिरी जिल्ह्यातील सन २००५-२००६ मध्ये अनुशेषांतर्गत पूर्ण झालेल्या कामांची उर्वरित रक्कम अदा करण्यासाठी

रु. २५६.१२ लक्ष (अक्षरी रुपये दोन कोटी छपन्न लक्ष बारा हजार फक्त) इतका निधी मंजूर व वितरीत करण्यास एक विशेष बाब म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सन २००५-२००६ मध्ये रत्नागिरी जिल्ह्याला अनुशेषांतर्गत मंजूर केलेल्या निधीतून उपरोक्त कामे हाती घेण्यात आली असली तरी रत्नागिरी जिल्ह्याचा आर्थिक अनुशेष आता शिल्लक नसल्याने मंजूर केलेला वरील अतिरिक्त निधी रु. २५६.१२ लक्ष (अक्षरी रुपये दोन कोटी छपन्न लक्ष बारा हजार फक्त) हा सन २००७-२००८ मध्ये एकात्मिक पाणलोट विकास कार्यक्रमाकरिता राज्य स्तरावर मंजूर असलेल्या निधीतून अदा करण्यास एक विशेष बाब म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे. मंजूर केलेला रु. २५६.१२ लक्ष ((अक्षरी रुपये दोन कोटी छपन्न लक्ष बारा हजार फक्त) निधी खालील लेखाशिर्षाखाली मंजूर व अर्थसंकल्पीत असलेल्या तरतुदीतून भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

"मागणी क्र.एल-७, "४४०२ - मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च, १०२ - मृदसंधारण - १०२ (दोन) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, १०२ (०१) (०१) मृदसंधारणाच्या उपाययोजनांद्वारे जमिनीचा विकास (४४०२ ०११ ७) ५३ मोटी बांधकामे".

३. उपरोक्त मंजूर निधी खर्च करण्यास आयुक्त, कृषी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. मंजूर केलेल्या निधीतून सन २००५-०६ मध्ये रत्नागिरी जिल्ह्यात अनुशेषांतर्गत पूर्ण केलेल्या कामाच्या प्रत्यर्थ प्रलंबित असलेल्या मजुरीची रक्कम अदा होईल याची योग्य दक्षता घ्यावी. प्रलंबित असलेल्या मजुरीची रक्कम संबंधित गाव पातळीवरील जबाबदार व्यक्ती / अधिकारी याच्या उपस्थितीत अदा होईल याबाबत योग्य त्या मार्गदर्शक सूचना कृपया तातडीने निर्गमित कराव्यात. याची संपूर्ण जबाबदारी विभागीय कृषी सहसंचालक, कोकण विभाग, ठाणे यांची राहिल.

४. रत्नागिरी जिल्ह्यात सन २००५-२००६ मध्ये अनुदान नसताना केलेल्या अधिक खर्चाबाबत संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर प्रशासकिय कार्यवाही तातडीने पुर्ण करावी.

५. मृद व जलसंधारणा अंतर्गत मंजूर अनुदानापेक्षा अधिकचा खर्च होणार नाही तसेच अनुदान नसताना कोणतीही कामे सुरु करण्यात येऊ नयेत याबाबतच्या स्पष्ट सूचना सर्व क्षेत्रिय अधिकारी/कर्मचारी यांना आयुक्त, कृषी महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी तातडीने निर्गमित करावेत.

६. हे आदेश वित्त विभागाच्या क्र.संकीर्ण १००६/प्र.क्र.१३१/कोषा प्रशासन-५, दि.१५ मे, २००७ अन्वये प्रशासकिय विभागांना प्रदान केलेल्या प्राधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००८०११०१२३१३१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र. क. पंडीत)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव.

मा.राज्यमंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव.

आयुक्त (कृषि) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य मुंबई / नागपूर (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता)

अधिदान व लेखा अधिकारी /निवासी लेखाधिकारी, मुंबई.

संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, कृषि आयुक्तालय, पुणे.

विभागीय कृषि सहसंचालक, कोकण विभाग, ठाणे.

जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे/रत्नागिरी.

वित्त विभाग / नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

कार्यासन जल-११/वित्त-१, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती कार्यासन जल ७.